

Κέντρο Υποστήριξης Διδασκαλίας και Μάθησης (ΚΕΔΙΜΑ)

Φόρμα τεκμηρίωσης καλής πρακτικής

Πρόγραμμα Σπουδών: Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση Ατόμων με Προβλήματα Προφορικού και Γραπτού λόγου

Θεματική Ενότητα: ΕΑΓ5ο: Ειδική Αγωγή

Ημερομηνία: 24/10/2023

Ονοματεπώνυμο και ιδιότητα:

Βασίλης Κουρμπέτης

Καθηγητής/Σύμβουλος

Τίτλος Καλής Πρακτικής: Η Χρήση του ChatGPT στην Εκπαίδευση

Περιγράψτε συνοπτικά μια καλή πρακτική που εφαρμόζετε στη διδασκαλία σας στο ΕΑΠ

Η καλή πρακτική εξετάζει τον αυξανόμενο ρόλο των τεχνολογικών καινοτομιών, και συγκεκριμένα του ChatGPT, στο χώρο της εκπαίδευσης. Επικεντρώνεται στις στάσεις και τις αντιλήψεις των μεταπτυχιακών φοιτητών απέναντι στη μάθηση με τη βοήθεια τεχνητής νοημοσύνης, ενώ ταυτόχρονα ερευνά τις δυνατότητες που προσφέρει η χρήση του ChatGPT στην ειδική και/ή συμπεριληπτική εκπαίδευση. Στην εφαρμογή της πρακτικής συμμετείχαν 24 μεταπτυχιακοί φοιτητές με διαφορετικά ακαδημαϊκά υπόβαθρα, όλοι ήταν χρήστες για πρώτη φορά της τεχνολογίας ChatGPT.

Τα κύρια πορίσματα της καλής πρακτικής επισημαίνουν τέσσερα εξέχοντα θέματα: ρεαλιστική αισιοδοξία, επιφυλακτικός σκεπτικισμός, ανησυχία για την "Παράξενη Κοιλάδα" ('Uncanny Valley') και τη σημασία της εκπαίδευσης και της κριτικής σκέψης. Στο πεδίο της ειδικής αγωγής, η τεχνητή νοημοσύνη και το ChatGPT διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο, όχι μόνο στην αντιμετώπιση των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών αλλά και στην προσφορά εξατομικευμένων δυνατοτήτων για διά βίου

	μάθηση, ειδικά όταν εξειδικευμένοι πόροι είναι περιορισμένοι.
Σε ποια μαθησιακή πρόκληση ανταποκρίνεται η συγκεκριμένη πρακτική;	Η συγκεκριμένη πρακτική ανταποκρίνεται στη μαθησιακή πρόκληση της εξατομίκευσης της εκπαίδευσης και της ένταξης της τεχνολογίας στο εκπαιδευτικό περιβάλλον με εποικοδομητικό τρόπο. Προσφέρει επίσης λύσεις στο πρόβλημα της πρόσβασης σε ειδικευμένους εκπαιδευτικούς πόρους για μαθητές με ειδικές ανάγκες, ενισχύοντας την προσβασιμότητα και τη συμμετοχή τους στην εκπαιδευτική διαδικασία. Με αυτόν τον τρόπο, η πρακτική αυτή συμβάλλει τόσο στην εξέλιξη της γενικής εκπαίδευσης όσο και στην ειδική αγωγή.
Πόσο χρόνο χρειάζεται η συγκεκριμένη πρακτική;	Ο χρόνος που απαιτείται για την εφαρμογή της συγκεκριμένης πρακτικής με το ChatGPT στο εκπαιδευτικό περιβάλλον μπορεί να ποικίλει ανάλογα διαφόρων παραγόντων, όπως οι στόχοι της εκπαίδευσης, οι ανάγκες των φοιτητών και η τεχνολογική υποδομή. Θα μπορούσε να χρειάζεται από λίγες εβδομάδες έως και αρκετούς μήνες, ανάλογα με το πόσο εκτεταμένη είναι η εφαρμογή και πόσο χρόνο αφιερώνεται στην προετοιμασία, την εκτέλεση και την αξιολόγηση.
Ποιος είναι ο γενικός μαθησιακός σκοπός της πρακτικής σας;	Ο γενικός μαθησιακός σκοπός είναι να διευκολύνει και να εμπλουτίσει την εκπαιδευτική διαδικασία, τόσο για τους Καθηγητές/Συμβούλους όσο και για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες, προσφέροντας ευέλικτες, προσαρμοστικές και ενημερωμένες λύσεις για την αντιμετώπιση μαθησιακών προκλήσεων.
Σε τι ομάδα φοιτητών/φοιτητριών απευθύνεται;	Προπτυχιακοί X Μεταπτυχιακοί X
Ποιοι είναι οι συγκεκριμένοι στόχοι της πρακτικής;	Βελτίωση Κατανόησης: Χρήση του ChatGPT για επεξηγήσεις, παραδείγματα και διευκρινίσεις πάνω σε συγκεκριμένα μαθησιακά θέματα. Ανάπτυξη Πρακτικών Δεξιοτήτων: Εφαρμογή της θεωρίας μέσω ασκήσεων ή εργασιών.

	3. Ενίσχυση Δεξιοτήτων Ερευνητικής Διαδικασίας: Χρήση του ChatGPT για την εύρεση και αξιολόγηση πηγών, δεδομένων ή ερευνών. (Με μεγάλη προσοχή!!!) 4. Ενίσχυση Αυτονομίας και Διάθεσης για Μάθηση: Το ChatGPT μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως εργαλείο για την αυτοεκτίμηση και την αυτορύθμιση της μάθησης. 5. Βελτίωση της Ειδικής Εκπαίδευσης: Προσφορά εναλλακτικών μεθόδων διδασκαλίας και εκμάθησης για άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. 6. Ανάπτυξη Δεξιοτήτων Πληροφοριακής και Ψηφιακού Εγγραμματισμού: Μάθηση για να επικοινωνούμε, να αξιολογούμε και να χρησιμοποιούμε πληροφορίες σε ένα ψηφιακό περιβάλλον.
Τι μέσα απαιτούνται;	Η συγκεκριμένη πρακτική απαιτεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση ώστε να είναι αποτελεσματική. Τα μέσα που απαιτούνται περιλαμβάνουν τεχνολογικά (Υπολογιστές, Σύνδεση κλπ) , ανθρώπινα (καταρτισμένοι Καθηγητές/Σύμβουλοι) και διοικητικά (σχεδιασμό, ρυθμίσεις και αξιολόγηση).
Ποια είναι η καινοτομία της συγκεκριμένης πρακτικής;	Η καινοτομία της χρήσης του ChatGPT περιλαμβάνει διάφορες διαστάσεις, που αποτελούν σημαντικές προσθήκες στο εκπαιδευτικό πλαίσιο και μπορούν να ενισχύσουν την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα της εκπαίδευσης. Για παράδειγμα: Προσαρμοστικότητα, Εξατομίκευση, Αυτονομία των Φοιτητών και Φοιτητριών, Αμεσότητα και Διαθεσιμότητα, Μεταγνωστικές Δεξιότητες, Διαπολιτισμική Ευαισθησία κ.λπ.
Ποια είναι η επίδραση της συγκεκριμένης πρακτικής στη μαθησιακή διεργασία; Πώς την μετράτε;	Η επίδραση της χρήσης του ChatGPT στη μαθησιακή διεργασία μπορεί να είναι πολύπλευρη και να κυμαίνεται ανάλογα με το πώς χρησιμοποιείται το εργαλείο. Παρακάτω είναι μερικοί τρόποι με τους οποίους μπορεί να επηρεάσει τη μαθησιακή διεργασία: 1. Διευκόλυνση Αυτο-Διδασκαλίας

	2. Ενίσχυση Γλωσσικών Δεξιοτήτων 3. Βελτίωση Μεταγνωστικών Δεξιοτήτων 4. Ανάπτυξη Κριτικής Σκέψης Όσον αφορά τη μέτρηση της επίδρασης, διάφορες μεθοδολογίες χρησιμοποιήθηκαν: Προαιρετικά Ερωτηματολόγια: Τα ερωτηματολόγια μετά την εφαρμογή της πρακτικής παρείχαν πληροφορίες για τις στάσεις και απόψεις των φοιτητριών. Συνεντεύξεις και Παρατηρήσεις: Άμεσες συνεντεύξεις και παρατηρήσεις στην ΟΣΣ προσέφεραν περισσότερα ποιοτικά δεδομένα. Μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν: Αναλύσεις Επίδοσης: Συγκρίνοντας τις βαθμολογίες ή τα αποτελέσματα των φοιτητριών πριν και μετά τη χρήση του ChatGPT. Αναλύσεις Δεδομένων: Οι καταγραφές των συνομιλιών και άλλων διαδραστικών στοιχείων μπορούν να αναλυθούν για να δούμε πώς χρησιμοποιείται το εργαλείο και ποια είναι τα αποτελέσματα.
Πώς αξιολογείτε την εφαρμογή της συγκεκριμένης πρακτικής;	Η προσωπική μου αξιολόγηση είναι: ΑΡΙΣΤΑ Όμως, η ολοκληρωμένη αξιολόγηση της εφαρμογής του ChatGPT σε κάθε εκπαιδευτικό πλαίσιο απαιτεί πολλαπλές μεθόδους και προσεγγίσεις για να κατανοηθούν πλήρως οι δυνατότητες και οι περιορισμοί του και ανάλογα με τους εκπαιδευτικούς στόχους, το μαθησιακό περιεχόμενο και τα δημογραφικά στοιχεία των φοιτητριών.
Ποιες είναι κατά τη γνώμη σας οι συνθήκες επιτυχίας στην εφαρμογή της;	Για την επιτυχημένη εφαρμογή του ChatGPT στο εκπαιδευτικό περιβάλλον, θα πρότεινα τις ακόλουθες συνθήκες: Τεχνολογική Υποδομή Αξιόπιστη Διαδικτυακή Σύνδεση: Χωρίς αυτό, το εργαλείο δεν μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικά. Πρόσβαση σε Κατάλληλες Συσκευές: Οι φοιτήτριες και οι Καθηγητές/Σύμβουλοι

	χρειάζονται συσκευές για την πρόσβαση στο εργαλείο. Εκπαιδευτική Προετοιμασία Εκπαίδευση Καθηγητών/Συμβούλων: Οι Καθηγητές/Σύμβουλοι πρέπει να γνωρίζουν πώς να χρησιμοποιούν το εργαλείο και πώς να το ενσωματώσουν στο μάθημα. Ευέλικτα Σχέδια Μαθήματος: Δυνατότητα προσαρμογής του εκπαιδευτικού υλικού για να συμπεριλάβει το ChatGPT ως συμπληρωματικό εργαλείο. Επικοινωνία και Διαχείριση Διαφάνεια: Καλή ενημέρωση για τους σκοπούς και τους περιορισμούς του εργαλείου. Συνεχής Αξιολόγηση και Ανατροφοδότηση: Είναι σημαντικό να ακούγονται οι απόψεις των ενδιαφερομένων και να γίνεται τακτική αναθεώρηση. Επικέντρωση στον Φοιτητή Εξατομίκευση: Το εργαλείο πρέπει να μπορεί να προσαρμοστεί στις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα της κάθε φοιτήτριας. Προσωπικά Δεδομένα: Προστασία της ιδιωτικότητας και της εμπιστοσύνης των μαθητών. Αν αυτές οι συνθήκες είναι παρούσες, το περιβάλλον είναι πιο πιθανό να είναι φιλικό για την εφαρμογή του ChatGPT και να μεγιστοποιήσει τα οφέλη για τη μαθησιακή διαδικασία.
Ποια είναι τα εμπόδια που μπορεί να συναντήσει κανείς κατά την εφαρμογή της;	Κατά την εφαρμογή του ChatGPT σε εκπαιδευτικό περιβάλλον, υπάρχουν αρκετά πιθανά εμπόδια που καλό είναι να ληφθούν υπόψη: Τεχνολογικά Εμπόδια Ανεπαρκής Τεχνολογική Υποστήριξη: Μη διαθεσιμότητα κατάλληλων συσκευών ή αξιόπιστου διαδικτύου. Τεχνικά Προβλήματα: Διακοπές λειτουργίας, βλάβες και άλλες αστοχίες μπορεί να προκαλέσουν διαταραχές στην εκπαιδευτική διαδικασία.

	Παιδαγωγικά Εμπόδια Έλλειψη Εκπαιδευτικής Ετοιμότητας: Αν οι Καθηγητές/Σύμβουλοι δεν είναι επαρκώς εκπαιδευμένοι στη χρήση του ChatGPT, αυτό μπορεί να περιορίσει την αποτελεσματικότητά της. Αντίσταση στην Αλλαγή: Η ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών συχνά συναντά αντίσταση από τους Καθηγητές/Συμβούλους ή τους φοιτητές. Ιδιωτικότητα Θέματα Ασφάλειας Δεδομένων: Οι ανησυχίες για την ιδιωτικότητα και την ασφάλεια των προσωπικών δεδομένων μπορεί να είναι εμπόδιο. Νομικά Ζητήματα: Η χρήση εργαλείων όπως το ChatGPT μπορεί να χρειάζεται έγκριση από πανεπιστημιακές ή κυβερνητικές αρχές. Διαχείριση και Συντονισμός Διαχείριση Πόρων: Η χρηματοδότηση και η διαχείριση της εφαρμογής μπορεί να είναι εμπόδια. Ελλιπής Συντονισμός: Η έλλειψη σαφούς συντονισμού μπορεί να καθυστερήσει ή να εμποδίσει την εφαρμογή. Λαμβάνοντας υπόψη αυτά τα εμπόδια, μπορούν να διαμορφωθούν στρατηγικές για την αντιμετώπιση και την εξάλειψή τους. Το κυριότερο, κατά την ταπεινή μου άποψη, εμπόδιο είναι: Έλλειψη Κατευθυντήριων Γραμμών: Η απουσία σαφών και καλά καθορισμένων κατευθυντήριων γραμμών για τη χρήση ενός τέτοιου εργαλείου σε εκπαιδευτικό πλαίσιο μπορεί να οδηγήσει σε αναποτελεσματική και ασυνεπή εφαρμογή. Αυξάνει επίσης τα ερωτήματα σχετικά με ηθικές επιλογές, όπως η προστασία δεδομένων και η λογοκλοπή.
Είναι δυνατόν να εφαρμοστεί η συγκεκριμένη πρακτική σε κάθε πρόγραμμα του ΕΑΠ και σε κάθε Θεματική; Γιατί;	Μια πρώτη απάντηση, με βάση την πιλοτική εφαρμογή της πρακτικής και τα αποτελέσματά της, θα ήταν ΝΑΙ. Ακολουθούν κάποιες σκέψεις για την καθολική εφαρμογή του ChatGPT σε προγράμματα του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (ΕΑΠ):

	Εφαρμοσιμότητα Εξειδίκευση της Θεματικής Ενότητας: Η δυνατότητα εφαρμογής μπορεί να εξαρτάται από τον βαθμό εξειδίκευσης της Θεματικής Ενότητας. Για παράδειγμα, το εργαλείο μπορεί να μην είναι ιδανικό για την εξήγηση πολύπλοκων ιδεών ή αρχών. Παιδαγωγικές Ανάγκες: Είναι πιθανόν να υπάρχουν παιδαγωγικές προσεγγίσεις ή μέθοδοι που δεν είναι συμβατές με την αυτοματοποιημένη φύση του ChatGPT. Λόγοι για Εφαρμογή Ευελιξία: Το ChatGPT μπορεί να προσαρμοστεί σε διάφορους τομείς εκμάθησης και μπορεί να παρέχει γρήγορη και εύκολη πρόσβαση σε πληροφορίες. Εξατομίκευση: Επιτρέπει την προσαρμογή της μάθησης στις ατομικές ανάγκες του φοιτητή, προσφέροντας προσωποποιημένη υποστήριξη. Εν κατακλείδι, η εφαρμογή του ChatGPT σε προγράμματα του ΕΑΠ και σε διάφορες θεματικές ενότητες θα πρέπει να αξιολογηθεί κριτικά, λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω στοιχεία. Η πολυπλοκότητα του κάθε προγράμματος και η διαφορετικότητα των μαθησιακών αναγκών των φοιτητών μπορεί να καθορίσει το κατά πόσο η τεχνολογία αυτή είναι κατάλληλη.
Στοιχεία επικοινωνίας (e-mai, κ.λπ.)	kourbetis1@gmail.com Κινητό (+30) 6936 12 17 84
Δήλωση	○ Συμφωνώ να δημοσιευτεί η παραπάνω καλή πρακτική και τα στοιχεία επικοινωνίας μου στο αποθετήριο καλών πρακτικών του ΚΕΔΙΜΑ του ΕΑΠ για χρήση από τις/τους ΔΕΠ/ΣΕΠ του ΕΑΠ ○ Με ενδιαφέρει να ενημερώνομαι από το ΚΕΔΙΜΑ για δράσεις και καλές πρακτικές που αφορούν τη συμβουλευτική και τη διδασκαλία στο πλαίσιο του ΕΑΠ

Υπογραφή

A handwritten signature in blue ink, consisting of stylized, flowing letters that appear to be 'Ρα' followed by a large loop.